

B-uppsats
Lunds Universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVA22
VT22
Handledare: Sindre Gade Vikstrand

Säkerhetsisering och avsäkerhetsisering - En diskurs förd av Socialdemokraterna

Hur har Socialdemokraterna möjliggjort en ändring i deras säkerhetspolitiska diskurs under åren 1997, 2014 och 2022?

LUNDS
UNIVERSITET

Hanna Lindahl och Moa Jonsson Lundqvist

Abstract

The following essay aspires to implement securitization and desecuritization theory by the use of discourse analysis on a question related to security politics. This will be done by analyzing speech expressed by the Swedish Social Democratic party regarding security politics during three different years: 1997, 2014 and 2022. The essay will then further analyze how they could motivate a positive or negative position regarding a membership in NATO through their discourse, with regard to the Social democratic party as the main actor. The result of the analysis demonstrates how the Social democratic party has legitimized certain policies each year by altering their discourse, and concludes securitization and desecuritization as its method for doing so. By referring to an issue as an already existing threat or not, the party was able to discuss membership in NATO in different ways by using certain words which characterized the severity of the matter.

Nyckelord: NATO, Socialdemokraterna, Konstruktivism, Diskursteori, Säkerhetsisering, Avsäkerhetsisering

Antal ord: 9461

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	3
1.3 Tidigare forskning	4
2 Metod och material	4
2.1 Diskursanalys (DA)	4
2.1.1 Diskursteori	5
2.2 Metodologisk reflektion	6
2.3 Material och avgränsing	6
3 Teori	7
3.1 Konstruktivism	7
3.2 Säkerhetisering (Köpenhamnsskolan)	8
4 Analys och resultat	12
4.1 1997	12
4.2 2014	15
4.3 2022	20
5 Slutsats	23
6 Referenser	25

1 Inledning

1.1 Bakgrund

NATO, Nordatlantiska fördragsorganisationen, är en militär försvarsallians och politisk organisation som bildades år 1949. Deras idag 30 medlemsländer utgår ifrån ett kollektivt försvar där ett säkerhetssamarbete med partnerländer utför internationell krishantering (Socialdemokraterna 2022). Socialdemokraterna har haft regeringsmakten mellan år 1994 och 2006, därefter från år 2014 fram tills idag. I slutet av mars 2022 uttalar sig Socialdemokraternas partiledare och statsminister Magdalena Andersson, *“Jag utesluter inte ett Natomedlemskap på något sätt”* (SVT 2022). Andersson får då en motfråga av intervjupersonen som undrar ifall Sveriges alliansfrihet inte längre är självklar, varpå Magdalena Andersson återigen menar att man inte ska utesluta något. Detta uttalande från statsministern väckte stor uppståndelse då socialdemokraterna tidigare varit så tydliga i sin inställning till ett Natomedlemskap. På Socialdemokraternas hemsida under rubriken Nato uttrycks exempelvis att partiet inte vill att Sverige ska ansöka om Natomedlemskap, utan att landets militära alliansfrihet säkrar självständighet i utrikespolitiken. Sverige har haft ett samarbete med NATO genom PFF, Partnerskap för fred, sedan år 1994. Detta innebär varje land själva väljer på vilka områden och hur man vill samarbeta. År 2022 var dock det första året Finland och Sverige gjorde MSI-formatet verksamt vilket ger upphov till djupare verksamhet med NATO (Socialdemokraterna 2022). Världens säkerhetspolitiska läge har sedan 1997 förändrats drastiskt, och i och med detta har beslut kring ett medlemskap i NATO diskuterats. Denna diskussion ger således möjlighet till en analys av den diskurs som förs och hur man framställt sin inställning ett eventuellt medlemskap och det säkerhetspolitiska läget på olika sätt.

1.2 Syfte och frågeställning

Uppsatsen ämnar undersöka en förändring i Socialdemokraternas diskurs under åren 1997, 2014 och 2022 med grund i ett intresse för hur partiet har konstruerat säkerhetsfrågan kring NATO. Detta innebär att se till hur partiet har kunnat möjliggöra och legitimera en mer strikt säkerhetspolitik, och hur man genom språkliga strategier har kunnat rationalisera en både negativ och positiv inställning till ett medlemskap i NATO. För att principiellt förstå och strukturera vårt forskningsproblem kan man angripa det genom att analysera och jämföra åren 1997, 2014 och 2022. Valet av dessa årtal motiveras enligt att 1997 är det år som Sverige ställdes inför valet att gå med i NATO, men Socialdemokraterna som satt i regeringen vid denna tidpunkt valde att rösta nej till ett medlemskap. Annekteringen av Krimhalvön år 2014 väckte en oro och debatt om säkerhetspolitiken inom Europa. Detta gjorde att flertalet länder, inklusive Sverige, tvingades överlägga kring sitt lands nationella säkerhet. Således betraktar vi år 2014 som relevant för en analys av vår frågeställning, då det säkerhetspolitiska läget i Europa skapade debatt kring mellanstatliga allianser. År 2022 är intressant då dagens säkerhetspolitiska läge har skapat stor debatt kring Socialdemokraterna och deras pågående beslut och diskussioner kring ett svenskt

medlemskap i NATO. Syftet med uppsatsen är mot denna bakgrund att undersöka vad det är som skett i diskursen under dessa år, och illustrera hur en språklig strategi har framställt den militära alliansen.

Vår frågeställning är således: *Hur har Socialdemokraterna möjliggjort en ändring i deras säkerhetspolitiska diskurs under åren 1997, 2014 och 2022?*

1.3 Tidigare forskning

Tidigare forskning på ämnet har gjorts i viss grad. Gällande säkerhetiseringsbegreppet har forskning på lokalisering av hot och hur man väljer att operationalisera säkerhetisering vid olika empiriska studier varit vanligt förekommande. Exempelvis har mycket inspiration hämtats från boken *Security : a new framework for analysis* (Buzan, B., Wæver, O. and Wilde, J. D (1998). Det finns även en del forskning kring den allmänna folkopinionen och NATO, samt forskning kopplat till just relationen Sverige och NATO. Se exempelvis *Sweden and the issue of NATO membership: exploring a public opinion paradox* (Ydén, Berndtsson & Petersson 2019). Däremot är material relaterat till uppsatsens valda huvudfråga nästintill obefintligt. Material och nyheter kring partiets säkerhetspolitik förekommer, men det har gjorts mycket lite forskning kring de svenska Socialdemokraternas säkerhetspolitik. Undersökning av detta ämne är av vetenskaplig relevans då det är högst aktuellt, och vi som författare av denna analys ser fram emot vidare forskning av ämnet med större omfattning än vad en B-uppsats tidsram och storlek tillåter. Universitetsuppsatser som går i linje med vårt valda ämne och säkerhetisering inom olika områden förekommer dock, vilket även det påvisar ett intresse för frågor av denna art.

2 Metod och material

2.1 Diskursanalys (DA)

Det något komplexa begreppet “diskurs” kan tolkas och definieras på olika sätt. En omfattande definition är diskurs som en social praktik kopplat till språkbruk eller ett bruk av tecken i sociala sammanhang (Bergström & Boréus 2019, s. 23). Barbara Johnstone använder sig av en liknande definition, där diskurs betyder kommunikativa handlingar i språkets medium, men menar att det även kan ha en bredare definition som “meningsfulla symboliska handlingar” (Johnstone, 2018, s.2). Johnstone menar att språklig kommunikation inte endast sker oralt utan även genom skrift, teckenspråk och gestikulering. Varför det heter “diskursanalys” istället för “språkanalys” understryker att det inte endast är det abstrakta språket som är centralt i analysen, utan diskursen intresserar sig av vad som händer när människor använder sig av den kunskap som de besitter. Detta kan vara kunskap som grundar sig i exempelvis språk, minnen, saker de tidigare hört eller läst vid sociala sammanhang. Denna kunskapsstyp kan således betraktas som regler för vad ord egentligen betyder generellt. Diskursen är både källan till denna kunskap men även ett resultat (Johnstone, 2018, s.2).

Följande uppsats har som avsikt att behandla den tredje generationens diskursanalys, i vilken språket får en konstituerande roll och som lyfter fram olika verkligheter och synsätt på världen. Språket ses här inte som ett neutralt instrument utan ges en mening genom diskursen, och får olika innebörd och styrka beroende av sin sociala kontext (Bergström & Ekström 2019, s. 254-255). DA väcker även ett intresse för förändring och tillkomst av sociala identiteter. Sociala identiteter formas ständigt inom olika diskurser genom social interaktion. Den specifika identiteten framgår genom att sätta den i opposition till vad den *inte* anses vara. Exempelvis fångas ofta uppmärksamheten av “vi” i relation till “dem” inom DA. Sammanfattningsvis behandlar diskursanalytiska studier vanligtvis frågor om hur ett visst vetande skapas, upprätthålls, reproduceras samt vilka effekter detta vetande kan generera (Bergström & Ekström 2019, s. 256-259).

2.1.1 Diskursteori

Denna empiriska studie avser att använda diskursteori som analysverktyg, en modell utvecklad av Ernesto Laclau och Chantal Mouffe. En tydlig utgångspunkt i deras diskursteori är relationen mellan diskurs och icke-diskurs. Som tidigare nämnt analyseras inte endast det som sägs oralt utan all form av kommunikation, då teorin har ett starkt intresse för den betydelseskapande processen när ord eller tecken får en mening och hur det går till.

Begreppet element är betydande inom diskursteori och är likställt med tecken som ständigt blir utsatta för kamp och är mångtydiga. När olika element skrivs eller omtalas på ett visst sätt som skapar en specifik mening kan denna konstruerade mening bakom begreppet ligga till grund för en diskurs. Exempelvis hur ordet “terrorism” artikuleras under olika maktstrukturer, och när de i samband med en diskursifiering utesluter andra möjliga betydelser för begreppet. Vår uppfattning om ett begrepp, identitet och händelser påverkas alltså av dess binära motsats. De vill säga, som tidigare diskuterats, i motsats till vad det *inte* förväntas vara (Bergström & Ekström 2019, s. 260-262).

När en diskurs möter upplösning eller förändringar uppstår en ny öppen situation. Dessa förändringar benämns ofta som “rubbningar”. Rubbningar kan ses som ett misslyckande då diskursens regelsystem inte längre fungerar och tvingar subjekten att orientera sig och handla under nya omständigheter och villkor (Bergström & Ekström 2019, s. 264).

Ekvivalenskedjor kommer att användas för att konkretisera den diskursteoretiska diskursanalysen. För att skapa dessa ekvivalenskedjor kommer materialet behövas brytas ner till olika teoretiska begrepp. Exempelvis används *element* för att beteckna mångtydigheten av ett begrepp. Elementet länkas till men kan även särskiljas från särskilda begrepp, dessa begrepp kallas *tecken*. Det element som ekvivalenskedjan utgår ifrån och spelar en särskild roll i diskursen kommer betecknas som *nod*. Boken *Textens mening och makt* exemplifierar detta med en nazistisk diskurs. Elementet “Juden” i en nazistisk diskurs har en koppling till alla tecken i ekvivalenskedjan och utgör därför noden. Denna nod har både en positiv relation till tecken som “bolsjevism” och en negativ anknytning till tecknet “forsterland”. Elementet nazism kan stå i

opposition till tecken som “humanism” och “demokrati”. Elementet har på samma sätt en positiv koppling till begreppen “fosterland” och “ordning” (Bergström & Ekström 2019, s. 262-263). Följande uppsats kommer att utgå från noden “Natomedlemskap” med syftet att skapa en förståelse för hur det socialdemokratiska partiet legitimerar sina ställningstaganden och handlingar inom en säkerhetspolitisk diskurs.

2.2 Metodologisk reflektion

Med tanke på att den valda frågeställningen ämnar undersöka hur Socialdemokraterna har möjliggjort en ändring i sin diskussion kring säkerhetspolitiken har valet av metod fallit naturligt. Motivering bakom valet av diskursanalys med diskursteori som analysverktyg, grundar sig i att denna analysmetod granskar begrepp och innefattar ett konstruktivistiskt ramverk där säkerhetisering gestaltas.

Diskursanalysen betraktar inte språket som neutralt utan ser till faktumet att den konstruerar en bild av verkligheten. Utifrån ett konstruktivistiskt perspektiv kan den därför urskilja Socialdemokraternas diskurs och den säkerhetspolitiska bild de vill förmedla till omvärlden under de tre valda tidpunkterna. Vi har valt just en diskursanalys, konstruktivism och Köpenhamnsskolans säkerhetisering med grundtanken att de kan urskilja en förändring i diskursen men även eftersträva ett svar på hur man kunnat motivera denna förändring. Detta innebär att vi därför är medvetna om att andra teorier kan nå en annan slutsats.

Under uppsatsens gång har vi strävat efter att förhålla oss neutrala till använda källor och material för att undvika att den skall betraktas som tendentiös. Detta genom ett ständigt arbete med återkoppling till våra ursprungliga teorier och användning av offentligt tryck vid textanalys för att legitimera vårt arbete. Vi förbehåller oss även medvetna och ödmjuka inför de risker som kan medföras av att undersöka en fråga som är så pass aktuell och pågående. Den undersökning som följer kommer under arbetets gång dock inte att påverkas av Socialdemokraternas val att ansöka om ett medlemskap i NATO eller inte, då det är själva diskursen kring frågan som intresserar oss. Frågan vi valt kommer alltså snarare att behandla de ord diskussionen använder sig av för att framställa en bild av det säkerhetspolitiska läget under tre olika år, än partiets faktiska inställning till ett medlemskap.

2.3 Material och avgränsning

Uppsatsen kommer att använda sig av och behandla material från åren 1997, 2014 och 2022. Valet av dessa år är inte endast med hänsyn till dess relevans för händelseutvecklingen inom Socialdemokraternas diskurs, utan det är även i ett avgränsningssyfte. Materialet som kommer att behandlas är bland annat riksdagsprotokoll, regeringsskrivelser, regeringförklaringar, valmanifest och anföranden vid rikskonferenser från det socialdemokratiska partiet. Med hjälp av ett fokus på de tre valda åren undviker vi således en alltför stor mängd material att analysera i diskursanalysen. Det valda materialet utgår från det år som analyseras i respektive avsnitt vilket möjliggör att kunna urskilja en förändring i diskursen från liknande material fast varierande år.

Vi vill dock belysa att det kan skilja månader mellan att beslut tas och att de fastställs, vilket innebär att material från närliggande år i faktasyfte används vid en diskussion. Exempelvis skedde annekteringen av Krimhalvön under 2014 vilket betyder att material från år 2015 förekommer och bearbetas i analysavsnittet. Tidningsartiklar kommer inte att vara en del av uppsatsens huvudsakliga material, detta på grund av en aspiration att undvika att källorna är vinklade eller färgade av andra politiska åsikter. Under den sista analysdelen år 2022 förekommer dock intervjuer som återges i tidningsartiklar, exempelvis Socialdemokraternas partiledare Magdalena Anderssons uttalande om eventuellt medlemskap i NATO under våren. Vi ser till faktumet att information av denna art är betydelsefull för vår diskursanalys och har i detta fall därför valt att inkludera sådana tidningsartiklar i uppsatsens material.

3 Teori

3.1 Konstruktivism

Konstruktivismen som teori växte fram under slutet av kalla kriget som en utmanare till den redan väletablerade realismen inom internationella relationer. Dess huvudsakliga karaktärsdrag kännetecknas av ett starkt fokus på normativa- samt materiella strukturer, där det sociala samhället är en konstruktion av människor i kollektiv. Konstruktivismen skiljer inte på identitet och politiskt handlande, utan ser dem som en konstruktion av varandra. På samma sätt finns en ömsesidig konstruktion av strukturer och dess aktörer (Reus-Smit 2013, s. 217). Det anses felaktigt att anta världen som redan given eller naturligt konstruerad, utan betraktas som något ständigt föränderligt genom sociala handlingars konstruktion (Collins 2016, s. 71).

Konstruktivismen bygger på tre ontologiska antaganden. Inledningsvis antas strukturer forma handlingar och uppföranden hos sociala och politiska aktörer, oavsett om dessa aktörer är individer eller stater. Idémässiga och normativa strukturer formar aktörers ageranden i lika stor utsträckning som fysiska strukturer, och de har även en central roll i hur sociala identiteter skapas och formas över tid. För det andra belyser konstruktivismen vikten av att skapa en förståelse för hur icke-materiella strukturer formar aktörers identiteter, som i sin tur formar aktörers intressen som visar sig genom dess handlingar. Det sista antagandet inom konstruktivismen bygger på, som tidigare nämnt, att agenter och strukturer konstruerar varandra. Normativa och idémässiga strukturer sätter villkoren för aktörens identitet och intresse. Således fungerar detta antagande även omvänt, det vill säga att strukturerna även är formbara och formas av praktiker (Reus-Smit 2013, s.224-225). I stora drag eftersträvar konstruktivister alltså att påvisa hur sociala och mentalt konstruerade institutioner såsom identiteter, nomer, stater och säkerhet uppfattas som lika verkliga och sanningsenligt som den fysiska realiteten (Vuori 2011, s. 64).

Realismen var och är ännu en dominerande teori inom internationella relationer. Efter kalla kriget fann konstruktivister, som fick allt mer plats, att realismen inte kunde ge en förklaring till krigets slut. Realismens föreställning om hot som objektivet och den suveräna staten

som principiell aktör ansåg utelämna många förklaringsfaktorer till olika internationella och politiska fenomen (Reus-Smit 2013, s. 218-219, 223).

Konstruktivister understryker vikten av att förstå hur aktörer formar sina intressen för att kunna hitta förklaringar till de fenomen som uppstår, något som realister annars inte tar hänsyn till (Reus-Smit 2013, s. 227). Konstruktivismen motsätter sig dock inte teorin, utan betraktar den som ett komplement då verkligheten inte är så enkel som realister påstår (Reus-Smit 2013, s. 231).

Arbetet kommer att applicera konstruktivistisk teori på vår frågeställning: *“Hur har Socialdemokraternas diskurs möjliggjort en ändring i deras säkerhetspolitik genom securitization under åren 1997, 2014 och 2022?”*. Detta genom att se till material från de tre åren och föra en analys utifrån ett konstruktivistiskt ramverk och dess synsätt. Då man ser till att identitet och politiskt handlande är en konstruktion av varandra är teorin passande när man skall analysera Socialdemokraterna och deras diskurs under olika år och olika handlande i säkerhetspolitiska situationer. Konstruktivismens tre antaganden blir därför centrala, då uppsatsen ämnar analysera de strukturer som format partiets handlingar, identitet och intressen. Inom ramverket ryms även säkerhetisering som besitter en konstruktivistisk position när man undersöker språket Socialdemokraterna brukar och hur det i sin tur säkerhetiserar talet. Synen på säkerhetspraktiker som en specifik social konstruktion och säkerhetisering som en social prestation gör ramverket användbart, då det är just sociala strukturer och omvärldens förhållanden vid olika tidpunkter uppsatsen ser till. Teorin kommer således att operationaliseras i form av säkerhetisering utifrån de element och spektra som presenteras, med syftet att studera hur säkerhetisering av tal påverkar politiska konstellationer.

3.2 Säkerhetisering (Köpenhamnskolan)

Säkerhetisering benämns inom ramen för internationella relationer och nationell politik som en process bland statliga aktörer. Där kan man omvandla ämnen från vanliga politiska frågor till något som rör “säkerhet”, vilket gör att extrema medel kan användas i säkerhetens namn (Vuori 2011, s.65). Säkerhetiseringens relevans och hur den kan utveckla konstruktivismens slutsatser är omdiskuterat inom säkerhetspolitiken.

The aim of securitization studies is to gain an increasingly precise understanding of who (securitizing actors) can securitize (political moves via speech acts) which issues (threats), for whom (referent objects), why (perlocutionary intentions/ how-causality), with what kinds of effects (inter-unit relations), and under what conditions (facilitation/impediment factors) (Vuori 2011a: 7).¹ (Constructivism and securitization studies s.65)

Ole Waever grundade teorin och menade att man genom ett fokus på specifika delar av det språk man använder inom politik kan undersöka delar av diskursen som tillåter att annars icke acceptabla medel i den vardagliga politiken. Teorin belyser hur vi har lärt oss att förstå vad säkerhet är och vad som inräknas i begreppet, men även hur något blir säkerhet och vad det i sin

tur innebär. För att definiera något som säkerhetsiserat krävs fyra element: (Buzan et al, 1998:23-25)

- 1) En agent/aktör
- 2) Ett objekt som säkerhetsiseras
- 3) Ett referensobjekt som hotas av det som säkerhetsiseras
- 4) En mottaglig publik

Teorin tar avstamp i diskursanalys där man ser till faktumet att människor agerar på olika vis genom att tala, språket är alltså inte endast ett medel för att föra vidare information. Man interagerar med språket genom att tala på ett sådant vis att det påverkar känslor, attityder och ageranden av mottagaren. Om användningen av säkerhetsisering fungerar, har talaren alltså möjligheten att undvika regler som vanligtvis präglar beteende inom politik och skifta problemet till en mer extremt akut situation. Vid användning av säkerhetsisering som ett teoretiskt ramverk är det dock viktigt att se till ett antal relevanta frågor. Exempelvis fungerar inte alla politiska system på samma vis vilket gör olika aktörer relevanta, och det är därför viktigt att teorin anpassas för varje enskild studie i sitt ramverk (Vuori 2011, s.66).

I artikeln *Words, images, enemies: Securitization and international politics* (2003) diskuteras även säkerhetsisering och internationell politik av författaren Michael C. William. The Copenhagen School of Securitization som tidigare nämnts inkluderar i begreppet allt från en individnivå till understatliga grupper, vilket man även kan benämna som "Human security". Säkerhet som begrepp är inte ett objektivt tillstånd utan ett resultat av en specifik social process som skapar en konstruktion av säkerhetsproblemet. Vem eller vad ska säkras, och från vad? Detta analyseras genom att se till ett "säkerhetsiserande" av tal, där hot presenteras och bejakas och således behandlas som säkerhetsfrågor.

Copenhagen School, benämnt Köpenhamnskolan på svenska, kan argumentera för både en utbredning och avgränsning av säkerhetsagendan och dess analys. Exempelvis kan en analys av säkerhet genom språket och dess diskurs ge en bred expansion av säkerhetsagendan och således tillåta referensobjekten att inkludera aktörer och objekt utöver statens militära säkerhet. Man kan alltså kombinera sektorer där det finns ett specifikt objekt utsatt för hot. Med den militära sektorn som exempel är referensobjektet den territoriella integriteten hos staten, och hot riktade mot den är definierade i militära termer (William 2003, s.513). Detta öppnar dock upp för kontrovers, då en behandling av säkerhet genom tal även strävar efter att avgränsa säkerhetsagendan. Därför har säkerhetsisering en specifik struktur, där teorin i praktiken begränsar den teoretiskt obegränsade naturen av säkerhetsbegreppet. Författaren belyser att denna struktur har tre begränsningar:

- 1) Aktörers olika och varierande förmåga att göra socialt effektiva påståenden om hot.
- 2) Av de former i vilka dessa påståenden kan göras för att bli erkända och accepterade av den relevanta målgruppen.
- 3) Av de empiriska faktorer eller situationer som dessa aktörer kan hänvisa till.

Alla dessa påståenden är således inte lika socialt effektiva, och alla aktörer har inte lika kraftfulla positioner för att göra dem. Man påvisar dock att empiriska sammanhang och påståenden enligt detta synsätt inte i slutändan kan avgöra vad som betraktas som säkerhetsfrågor eller hot. Detta på grund av att de inte tillhandahåller de avgörande resurser och referenser som aktörer kan dra nytta av för att säkra en fråga. William framhåller att Köpenhamnskolan har en konstruktivistisk position, där säkerhetspraktiker är specifika former av social konstruktion och säkerhetisering är en specifik typ av social prestation. Författaren menar dock, som tidigare diskuterats, att Köpenhamnskolan ser säkerhetsbegreppet som en specifik typ av handling. Det som gör en viss talhandling till just en säkerhetshandling är framställandet av problemet som ett existerande hot, något som kräver extraordinära åtgärder bortom vardagspolitikens rutiner och normer. Säkerhetiseringens utmärkande drag är mot denna bakgrund av en specifik retorisk struktur, där man uppvisar existentiella problem inom politik för att lyfta dess betydelse över resterande politik. Uttalanden om säkerhet och hot görs politiskt effektiva genom en auktoritativ deklARATION av hot till det berörda objektet (William 2003, s.514).

En kritik riktad mot Köpenhamnskolan berör den etiska aspekten av säkerhetisering. Om säkerhet inte är något mer än en specifik form av social praktik, starkt knuten till existentiella hot och krispolitik, betyder det att vad som helst kan bli behandlat som säkerhetsproblem? Köpenhamnskolan bemöter enligt William kritiken genom att inte alltid behandla säkerhetisering som en normativ fråga, utan som en objektiv process och möjlighet. Köpenhamnskolan ser inte säkerhet som något enbart positivt, utan ser även till de fall där säkerhetisering bör undvikas. Detta då en fråga om "säkerhet" kan höja problemets position på den politiska agendan men då riskerar att även placera frågan inom logiken för hot och beslut, och då potentiellt i kontrasten "vän och fiende". Således bör man därför använda ordet säkerhet med försiktighet (William 2003, ss. 521-523).

Säkerhetisering kan placeras på ett spektrum. Alla offentliga problem kan placeras på denna skala, som sträcker sig från icke-politiserat, politiserat, delvis säkerhetiserat och säkerhetiserat. Det förstnämnda innebär att problemet inte kräver behandling och beslutsfattande från stat eller regering, vilket är fallet när ett problem blir politiserat. Ett delvis säkerhetiserat problem innebär att det råder osäkerhet kring frågans legitimitet som säkerhetspolitisk. När det befinner sig på den säkerhetiserade delen av skalan behandlas det som ett redan existerande hot med speciella behov och hantering. Med detta synsätt blir problemen alltså relativa, och placeringen av problem varierar från stat till stat (Buzan et al. 1998:23-24), (Eriksson 2004, s.71-72). Att använda sig av textanalys inom säkerhetisering innebär faktumet att ett problem blir en internationell säkerhetsfråga då det genom diskurs kan argumenteras för att det är viktigare än andra problem, genom att just presenteras som redan existerande hot. Ett sätt att studera säkerhetisering bli således en diskursanalys och att se till politiska konstellationer.

Icke-politiserad	Politiserad	Till viss del säkerhetiserad	Säkerhetiserad
Kräver beslut från stat och avhandlas i det vanliga politiska systemet	Kräver beslut från stat och avhandlas i det politiska systemet	Intern osäkerhet råder kring problemets legitimitet som säkerhetspolitisk fråga	Behandlas som ett redan existerande hot med specifika behov. Gestaltas som ett säkerhetsproblem och säkerhetiseras genom talhandling

Sammanfattningsvis är en viktig utmaning säkerhetseringsteorin att dess presentation av talhandling riskerar att vara för snäv för att fullt kunna förstå de sociala sammanhangen och komplexa kommunikativa och institutionella processer i den samtida politikens verklighet. Säkerhetseringens talhandling kan inte reduceras till en rent verbal handling eller språklig retorik. Det är snarare en performativ handling som kan utnyttja en mängd olika kontextuella, institutionella och symboliska resurser för att öka effektivitet (William 2003, s.524).

Avsäkerhetsering

Avsäkerhetsering kan definieras som motsatsen till säkerhetsering, där synen på säkerhetspolitiska problem skiftas från akuta till normala. Man behöver alltså återigen driva politik med vanliga demokratiska instrument så ett säkerhetshot inte längre råder (Buzan et al 1998, s.4). Ole Waever belyser att ett större fokus på avsäkerhetsering saknas, och menar mot denna bakgrund att säkerhetsstudier bör se till processerna teorin innefattar. Användning av säkerhetsering reflekterar inte endast om ett problem faktiskt är en fråga om säkerhet eller inte, utan det är även ett politiskt val. Som tidigare nämnts tenderar ett säkerhetserat problem att leda till ett specifikt sätt att tala om hot, försvars och statscentrerade lösningar (Waever 1995, s.8-12). Detta innebär att ett avsäkerhetserat problem istället innebär att man bedriver politik med vanliga demokratiska medel, då ett säkerhetshot inte föreligger. Det är alltså inte längre legitimt att hastigt hantera frågan.

4 Analys och resultat

Uppsatsens analysdel kommer att utgå ifrån de tre år som presenterades i vår frågeställning: 1997, 2014 och 2022. Då syftet med uppsatsen är att undersöka hur Socialdemokraterna kan möjliggöra en specifik politisk plattform, i detta fall ett ställningstagande till medlemskap i

NATO, genom en språklig konstruktion är en diskursanalys användbart. Detta innebär att säkerhetsisering respektive avsäkerhetsisering är relevant för vårt fall, då dess analytiska ramverk innefattar en diskursanalys med ekvivalenskedjor som genomförbar metod. Säkerhetsisering som analytiskt tillvägagångssätt kräver, som tidigare nämnts i uppsatsens teoridel, att anpassas för varje studie och dess aktör eller agent. I detta fall betraktar vi agenten som Socialdemokraterna, objektet som NATO, referensobjektet som Sverige och publiken Sveriges som befolkning.

Följande analysdel kommer mot denna bakgrund att utgå ifrån respektive år och analysera det språk som partiet använt sig av. Språket som analyseras kommer som tidigare nämnts i materialdelen bestå exempelvis riksdagsprotokoll, regeringsskrivelser och valmanifest. Analysen för vardera år kommer att bestå av inledande exempel på uttalanden och citat från partiet som beskriver det säkerhetspolitiska läget under tidsperioden. Detta för att kunna urskilja framtidssyn relaterat till ett medlemskap i NATO och relationen till Ryssland. Därefter kommer en ekvivalenskedja framtas enligt tidigare beskriven metod, där viktiga begrepp utses som nodalpunkter i analysen. Slutligen sammanfattas analysen genom se till om partiet har säkerhetsiserat eller avsäkerhetsiserat i genom sin diskurs, och på så sätt förhoppningsvis kunna urskilja hur partiets inställning till ett medlemskap i NATO motiveras.

4.1 1997

Under året 1997 beskriver Socialdemokraterna det säkerhetspolitiska läget som mycket säkert och uttrycker att "Sveriges säkerhetspolitiska situation har förmodligen aldrig varit bättre." (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.1), av f.d utrikesminister Lena Hjelm-Wallen (S). Vidare i sitt anförande informerar utrikesministern att det dock ännu kvarstår hot mot säkerheten i världen men syftar då till bland annat kampen mot arbetslöshet, organiserad brottslighet och polarisering (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.1). Här omvandlas alltså vanliga politiska frågor till något som rör säkerhet, vilket enligt Köpenhamnskolan kan vara en indikation på säkerhetsisering.

Det går att urskilja positiva drag i Socialdemokraternas framtidssyn på säkerhet hos Socialdemokraterna, och den socialdemokratiska minoritetsregeringen menar att det finns goda grunder för att utveckla EU:s säkerhetspolitisk (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.3). Socialdemokraterna nämner även att det skett en positiv utveckling i relationen mellan Ryssland och Sverige. Regeringen önskar därför att "[...]bygga ut det praktiska militära samarbetet med Ryssland inom ramen för Partnerskap för fred. Däremot avvisar vi tankar på regionala militära säkerhetsarrangemang" (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.3). Till följd av detta ser man gärna att ramöverenskommelsen mellan Ryssland och NATO ligger till grund för det alleuropeiska säkerhetsbygget (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.4). Nato-Rysslandsrådet, skriver regeringen, har lagt grunden för ett långtgående samarbete mellan Ryssland och NATO. Detta underlättar för Europas säkerhet i helhet (Skr. 1997/98:29, 3.1 *Det Euro-atlantiska partnerskapsrådet*).

Då det finns även en stark önskan om att integrera Ryssland ytterligare och att man vill underlätta ett närmande av landet. Regeringen ser också en positiv utveckling i relationen mellan länderna och det finns många uppmaningar för att underteckna olika gränsavtal och liknande

(prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.10). Problemet skiftas alltså inte till något akut, vilket är en indikation på att man enligt Köpenhamnsskolan inte säkerhetiserar problemet.

Socialdemokraterna har visat uppskattning till och ställt sig bakom förändringen inom NATO som inneburit försvar av den västerländska demokratin samt ett bredare samarbete med icke-medlemmar och PFF-länder (prot. 1997/98:34, 7§, anf. 9, s.16). Socialdemokraterna beskrev tidigare ”den hårda kärnan i Nato” som gammalmodig men är nu mer välkomnande mot det ”nya NATO“ som inte kräver förändring av Sveriges alliansfrihet (prot.1997/98:65, 3§, anf. 15, s.41). Lena Hjelm-Wallén tydliggör detta genom att säga: ”Det gamla Nato är vi inte intresserade av, men det nya i Nato vill vi vara med och samarbeta om.” (prot. 1997/98:34, 7§, anf. 11, s.19). Med tanke på alliansfriheten menar den tidigare utrikesministern att

Vi välkomnar i detta sammanhang de förändringar som pågår mot ett nyare Nato och att det gamla Nato på det viset något sjunker undan, men vi kan inte med det säga att Nato nu plötsligt har blivit en helt annan organisation. Nato är ju kvar som en organisation för gemensamt försvar bland de samverkande staterna. Det skall vi respektera, och det är något som vi inte skall vara med i. Så enkelt är det. Men det som vi talar om i dag, samverkan inom Partnerskap för fred, är faktiskt något helt annat. (prot. 1997/98:34, 7§, anf. 25, s.28)

Förändringen inom NATO uppskattas av Socialdemokraterna och önskar att fortsätta utveckla samarbetet, men är fortfarande fast bestämda i att det inte ska bli något medlemskap för Sverige. (prot. 1997/98:34, 7§). Socialdemokraterna står fast vid alliansfriheten och att Sverige ska kunna vara neutralt vid krig i närområdet. De anser det även viktigt att skilja på fredsinsatser på FN:s uppdrag och försvaret av det egna territoriet, vilket är byggstenarna till samarbetet med NATO. (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.4). Regeringen önskar ett så brett samarbete som möjligt, men ser inte till ett eventuellt medlemskap (prot.1997/98:65, 3§).

Figur 1

Ovan visas en sammanställning av en ekvivalenskedja med *Natomedlemskap* som nod (där ovalerna möts). Anledningen till valet av denna nod är på grund av att diskussionen förd kring ett Natomedlemskap ger ett representativt exempel för hur Socialdemokraterna språkligt konstruerar Sveriges säkerhetspolitiska läge, och därigenom motiverar och legitimerar sin ställning till NATO. I ovalerna visas de mångtydiga begreppen, det vill säga elementen. Elementen länkas samman och tillskrivs mening genom de tecken som visas utanför ovalerna.

Säkerheten är för Socialdemokraterna starkt sammankopplad till elementet samarbete och är något som de ser leda till säkerhet och trygghet. Samarbete anses här skapa en stabil plattform och är något som önskas att fördjupas och utvecklas med andra länder för att kunna generera säkerhet (Regeringsförklaringen 1997). Partiet nämner ofta en alleuropeisk säkerhetsgemenskap i anslutning till samarbete. Samarbetet mellan länderna eftersträvas att utvecklas till en säkerhetsgemenskap som ett mål för att hantera nya tidens säkerhetsproblem (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.4). Istället för den militära alliansen NATO kommer samarbete generera en alleuropeisk säkerhetsgemenskap som Socialdemokraterna arbetar mot. Partiet vill fortsätta samarbetet med NATO och andra länder och vill därför ingå i ett partnerskap för fred, men är noga med att skilja det från ett medlemskap.

Alliansfriheten anses vara ett starkt verktyg för att skapa säkerhet. Socialdemokraterna väljer att sätta likhetstecken mellan alliansfriheten och tecken som neutralitet, fred och oberoende (Regeringsförklaringen 1997). Ofta uttrycker sig Socialdemokraterna i spår med "Sveriges militära alliansfrihet, syftande till att vårt land skall kunna vara neutralt i händelse av krig i vårt närområde, består." (Regeringsförklaring 1997). Neutralitet och det oberoende som genereras av alliansfriheten kommer tillåta Sverige hålla sig utanför krig och konflikter och därmed säkra Sverige, till skillnad av vad ett medlemskap kommer att innebära. För Socialdemokraterna innebär ett medlemskap i NATO stora säkerhetsförpliktelser och garantier

till andra länder som de gärna avstår sig, och som också står i direkt opposition till vad alliansfriheten innebär. Partiet välkomnar det "nya" NATO men är noggranna med att påpeka att det fortfarande är en organisation för gemensamt försvar. De har vid flertalet tillfällen uttryckt sig i stil med: "Vi vill samarbeta med Nato, men vi säger nej till militära garantier och säkerhetsförpliktelser. Det är solklart. Vår säkerhetspolitiska hållning ligger fast!" (prot. 1997/98:34, 7§, anf. 13, s.20) och "[d]et finns inga skäl att söka samarbete med Nato när det gäller försvaret av vårt territorium eller att lämna säkerhetsgarantier till andra. Sveriges militära alliansfrihet ligger fast."(prot. 1997/98:34, 7§, anf. 9, s.16).

En applicering av säkerhetiseringens ramverk på frågan belyser hur en aktör gör en specifik politisk plattform möjlig genom språklig konstruktion. Aktören i detta fall är Socialdemokraterna som för en talan om en mycket säker situation för Sverige. Det hot mot säkerheten som beskrivs är inte militära hot från andra stater utan omfattar istället bristande respekt för mänskliga rättigheter liksom massfattigdom, epidemier och miljöhot, inbördeskrig, arbetslöshet, organiserad brottslighet och polarisering (prot.1997/98:65, 3§, anf. 1, s.1). Denna säkerhetspolitiska bemärkelse innefattar säkerhetshot mot den individuella människans trygghet i form av ekonomi och välstånd. Problemet representeras alltså inte här som ett redan existerande hot, och man lyfter inte dess betydelse över resterande politik på dagordningen.

Socialdemokraterna **avsäkerhetiserar** alltså det politiska läget snarare än säkerhetiserar det under 1997. Detta mot bakgrunden att problemet skiftas från akut till normalt, och därför inte legitimt kan hantera frågan hastigt. Ryssland benämns ofta i sammanhang som att det borde införlivas allt mer i samsamarbetsstrukturerna (Regeringsförklaringen 1997). Ryssland i relation till europeisk och svensk säkerhet kan därför tolkas som att det har skett en stor framgång och att Socialdemokraterna har en optimistisk syn på landet, och därför vill stärka relationen. Det kan även tolkas som att det finns en viss osäkerhet hos regeringen som är osäker på landets intentioner, och att man mot denna bakgrund vill stärka en relation för att på så sätt ha bättre koll på dess framtida planer. Det sistnämnda är inget som Socialdemokraterna har uttalat sig kring, utan de väljer att lägga all fokus på den goda relationen som Sverige och Europa bygger till Ryssland, vilket styrker den avsäkerhetisering som Socialdemokraterna förmedlar.

Genom avsäkerhetiseringen ser Socialdemokraterna heller ingen anledning till att söka medlemskap i NATO och alliansfriheten har tjänat Sverige väl säkerhetsmässigt, vilket de står fast vid. På säkerhetiseringsspektrat kan man placera år 1997 på en politiserad position, då ett Nato-medlemskap kräver beslut och behandling på en statlig nivå, men inte säkerhetiserad.

4.2 2014

Det säkerhetspolitiska läget ser betydligt annorlunda ut år 2014 i jämförelse med år 1997, detta till följd av Rysslands annektering av Krimhalvön. Margot Wallström inledde den utrikespolitiska debatten, i februari år 2015, med att konstatera att det är en osäker tid och att den ryska aggressionen mot Ukraina anses som den största "utmaningen" för Europeisk fred sedan kalla kriget. Den osäkra tiden syftar även till oroligheter kring inbördeskrig i närområden som också kan komma att påverka Sverige. Den tidigare utrikesministern talar även om nya

säkerhetshot som klimatfrågan, cyberattacker, terrorism, spionage, it-brottslighet, epidemier och digitala propagandakrig. Här representeras och bejakas alltså hot, vilket enligt Köpenhamnsskolan kan vara en indikation på säkerhetisering (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 2, s. 1, 4).

Socialdemokraternas utrikespolitik bygger därför på internationellt samarbete och samverkan. Detta ska uppnås genom kanaler som FN, EU och grannländer. Wallström talar för att Sveriges röst kommer att vara starkare tillsammans med andra. "Vi välkomnar att EU kunnat stå enat i sin respons på utvecklingen i Ryssland och Ukraina." (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 2, s.1). Vidare i sitt anförande upprepar Wallström att deras säkerhetspolitiska linje ligger fast vid att hot mot freden bäst hanteras i samverkan med andra länder, det bakomliggande resonemanget är att konflikter i Sveriges närområde inte endast kommer att påverka ett enskilt land. Sverige kommer inte att agera passivt om ett europeiskt eller nordiskt land drabbas och förväntar sig detsamma av andra länder, och på så sätt ska Sverige kunna ge och ta emot militärt stöd (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 2, s.2). Sveriges militära samarbeten, med NATO inkluderat, kommer att utvecklas till följd av den rådande situationen i närområdet och anses vara en nödvändighet.

Wallström nämner även att "[i] en orolig tid är det viktigt att regeringen inte svajar när det gäller säkerhetspolitiken eller utrikespolitiken. Ni vet var vi står. Ända sedan regeringsdeklarationen har vi varit konsekventa i vår syn på det här.", och syftar till frågan om Natomedlemskap (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 12, s.11). Margot Wallström meddelar även senare i sitt anförande att "Svaret på alla säkerhetspolitiska utmaningar är inte Nato. Men vi samarbetar med Nato, och det kommer vi att fortsätta med. Vår utrikespolitik har genom årtionden anpassats och fortsätter att anpassas till den situation som vi har. Vi står starka, och vi svajar inte när det gäller säkerhetspolitiken." (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 87, s.49). Socialdemokraterna anser att spänningarna skulle bli allvarigare om länder som spekuleras kommer vara hotade skulle ta in trupper kommer att "... spända på den ryska beskrivningen av att Ryssland är alltmer trängt av ett aggressivt Nato och så vidare. Jag tror att man ska tänka sig för mycket noga innan man gör det." (prot. 2014/15:58, 1§, anf. 152, s.79). Försvarsminister Peter Hultqvist uttalar sig i en intervju att Sverige ska stå kvar alliansfritt men stöder regeringens beslut om ett värdlandsavtal med NATO och öppnar för ett djupare svensk-finskt samarbete och med NATO (Holmström 2014). Avtalet undertecknades sedan i september 2014 (Beslut 2015/16:UFöU4).

Socialdemokraterna upprepar sin ståndpunkt för ett medlemskap i NATO i regeringsförklaringen 2014 och skriver att: "Den svenska militära alliansfriheten tjänar alltjämt vårt land väl. Den skapar en god grund för ett aktivt ansvarstagande för såväl vår egen som andras säkerhet. Sverige ska inte söka medlemskap i Nato" (Regeringsförklaringen 2014, s.17). Det gör de även igen i sitt valmanifest och skriver där att alliansfriheten skapar handlingsfrihet och därmed ökar säkerheten i omvärlden - därför är det nej till ett medlemskap. Gemensam säkerhet är dock också att viktig att bygga genom samarbete (Socialdemokraterna 2014, s. 45). Socialdemokraterna skriver även att Sverige och EU har ett ansvar i att stödja Ukraina och motverka Rysslands destabilisering (Socialdemokraterna 2014, s. 46).

Samma år släpper försvarsdepartementet en rapport gällande Sveriges internationella försvarspolitiska samarbete. I rapporten skrivs att samarbetet med NATO har utökats “Genom att delta i alla större Nato Operationer under FN-mandat och i större övningar med Natoländer i Europa har Sverige utvecklat en samverkansförmåga med alliansen och dess medlemsländer som är lika hög som många av Natos medlemmars” (Försvarsdepartementet 2013, s. 8). Vidare skrivs även att “Den ryska aggressionen mot Ukraina har dramatiskt bidragit till en återfokusering på alliansens ursprungliga uppgifter, det vill säga kollektivt försvar, återförsäkring och avskräckning. Skiljelinjen mellan medlemmar och ickemedlemmar har i viktiga avseenden blivit tydligare.” (Försvarsdepartementet 2013, s. 39).

Socialdemokraterna uttrycker även sin rädsla för Ryssland i samband med Folk och Försvars rikskonferens 2014 där de säger att “En viktig lärdom att dra efter EU:s misslyckade förhandlingar med Ukraina i december är att Ryssland fortsatt har ett stort behov av kontroll i sitt närområde och att de har beredskap för att använda maktspråk.” (Socialdemokraterna 2014). Även här representeras problemet som ett redan existerande hot, men det skiftas inte till något akut.

Vid interpellationsdebatten, i maj år 2015, inleder Margot Wallström debatten med: “Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast. Hot mot freden och vår säkerhet avvärjs bäst i gemenskap och samverkan med andra länder. Sverige är inte med i någon militär allians.” (Interpellation 2014/15:569, anf. 40). Regeringen önskar däremot att fortsätta ett djupare samarbete med både Finland och NATO och påpekar Sveriges rätt att själv välja säkerhetspolitisk inriktning (Interpellation 2014/15:569, anf. 40). Socialdemokraterna vill även poängtera att skillnaden mellan EU och NATO är att vi inte förbinder sig till att skicka trupper. Det är viktigt att visa solidaritet men det kan göras på andra sätt än militärt, menar Socialdemokraterna (Interpellation 2014/15:569, anf. 43).

Hillevi Larsson (S) säger senare i debatten att

Vi har som sagt lyckats hålla oss utanför krig. Nu är det definitivt spänningar, inte minst i Europa med Ryssland men också i övriga världen. Man kan dock inte säga att det är den värsta situationen hittills under de 200 åren.

Vi var väldigt nära ett tredje världskrig när spänningarna mellan före detta Sovjet och USA var som störst. Trots det förblev vi alliansfria. Vi gick inte med i Nato. Sett i backspegeln var det viktiga i den situationen att försöka minska spänningarna och motsättningarna snarare än att vara med och förstärka dem. (Interpellation 2014/15:569, anf. 43)

Även detta anförande kan analyseras ur ett avsäkerhetiseringsperspektiv. Benämningen av spänningar framhäver att situationen inte är akut, och avdramatiserar den genom att påvisa att det inte är den värsta hittills.

Pyry Niemi (S) uttalar sig i ett senare anförande där han ifrågasätter Hans Wallmark (M) om ett Natomedlemskap skulle resultera i att Rysslands interventioner mot andra länder skulle minska. Niemi tror istället att Ryssland hade agerat tuffare om Finland och Sverige skulle ansöka om medlemskap (Interpellation 2014/15:569, anf. 48).

Margot Wallström berättar i sitt anförande att regeringen vill utöka försvaret till följd av den rådande situationen:

Vi behöver förstärka den svenska försvarsförmågan. Då vill jag betona att regeringen anser att den situation som vi har i närområdet understryker vikten av att skynda på förstärkningen av Sveriges försvarsförmåga. Nu har vi beslutat om en ökning av försvarsanslaget. Det möjliggör en utvecklad övningsverksamhet som höjer förbandens förmåga i närtid. Vi har också lagt en inriktningsproposition med brett parlamentarisk stöd. Nu behöver vi öka den operativa förmågan i krigsförbanden och säkerställa den totala, samlade förmågan i totalförsvaret. 10 miljarder förstärks anslagen med. (Interpellation 2014/15:569, anf. 44)

Figur 2

Ekvivalenskedjan för år 2014 kommer likt föregående att utgå från noden *Natomedlemskap*, och även här presenteras många av de tecken som Socialdemokraterna väljer att förknippa med de olika elementen.

Socialdemokraterna står fortfarande fast vid att samarbete är den självklara vägen fram för Sveriges utrikespolitik då Sverige inte får tillräckligt genomslag enskilt, utan måste stå tillsammans med andra länder i respons till Ryssland militära aggression mot Ukraina. De motiverar även vikten av samarbete och gemenskap med att det inte endast är ett enskilt land som drabbas av en konflikt, och att det är tillsammans som hot mot freden bäst hanteras. Alliansfriheten förknippas här ofta med handlingsfrihet. Alliansfriheten ger Sverige möjlighet till att kunna välja hur Sverige ska visa solidaritet inom konflikter i närområdet, oavsett om det är genom bidrag, resurser eller militärt stöd. Partiet är mycket tydliga med att deras säkerhetspolitiska linje ligger fast vid alliansfriheten som kommer att skapa säkerhet. Det säkerhetspolitiska läget beskrivs ofta som osäkert och att det är en osäker tid. Regeringen menar därför att det är viktigt för Socialdemokraterna att hålla fast vid deras ställning till utrikespolitiken och säger vid flertalet tillfällen att det är viktigt att de inte svajar i frågan. Därför förtydligar de ofta sin ställning för alliansfriheten.

Socialdemokraterna menar även att om länder, inklusive Sverige, nu börjar att spekulera i att ansöka om medlemskap kommer det att späda på den Ryska tron om ett aggressivt NATO vilket kommer att göra närområdet ännu mer osäkert. Medlemskapet kommer endast att innebära ytterligare internationella spänningar. Genom att gå med i NATO kommer det att förstärka dessa spänningar, om man ser tillbaka på tidigare konflikter. Socialdemokraterna inte vill att Sverige ska vara skyldigt att ge militärt stöd. Detta går i linje med vad som sades under 1997, det vill säga att Sverige inte ska ge andra länder säkerhetsgarantier och ha militära plikter. Partiet stödjer dock och önskar till och med ett fördjupat samarbete med NATO till följd av den rådande osäkerheten, men vill ansvara för skydd av det nationella territoriet själv.

Under 2014 ser vi att Socialdemokraterna både **avsäkerheteiserar** och **säkerhetiserar** det politiska läget. Margot Wallström beskriver ett säkerhetshot genom att det är osäkra tider i samband med annekteringen, och belyser även faktumet att flertalet inbördeskrig kan komma att påverka Sverige. Därför legitimeras ett starkare och djupare samarbete med NATO och anses även att vara en "nödvändighet" för Sveriges säkerhet. Försvarsdepartementet skriver att Sveriges samarbete allt mer börjar likna medlemsländernas avtal med NATO och skriver även att NATO börjar övergå till sina tidigare "uppgifter". Socialdemokraterna har tidigare uttryckt sig om att de varit negativa till den tidigare "hårda kärnan" i NATO och såg positivt till övergången från det. Trots att NATO nu börjar gå tillbaka till den tidigare kärnan står nu socialdemokraterna kvar, och anser det nödvändigt att fördjupa sitt samarbete till följd av de rådande omständigheterna. På detta vis legitimerar de en stark säkerhetisering. Regeringen skriver även att vi "behöver" förstärka det svenska försvaret och vill därför öka försvarsanslaget på grund av "situation som vi har i närområdet understryker vikten av att skynda på förstärkningen av Sveriges försvarsförmåga".

Detta visar på att partiet ser mycket allvarligt på säkerheten och behöver ta till hårdare åtgärder för att skydda Sverige. Samtidigt upprepar Socialdemokraterna sin ståndpunkt till ett medlemskap i NATO i regeringsförklaringen, det vill säga att Sverige inte ska ansöka om medlemskap och att den militära alliansfriheten tjänar landet väl. Socialdemokraterna ser ingen anledning till att ansöka om ett medlemskap och för sin diskurs som att det inte har skett någon förändring i det säkerhetspolitiska läget och anser att det "funkar bra", vilket avsäkerhetiserar situationen kraftigt. I den utrikespolitiska debatten har Socialdemokraterna även uttryckt sig som att under tidigare spänningar internationellt har Sverige stannat alliansfria och ansågs även ha minskat spänningarna. Då menar de att hotet inte är större nu och att ett medlemskap inte ska komma på tal. De har även sagt att "Man kan dock inte säga att det är den värsta situationen hittills under de 200 åren." (Interpellation 2014/15:569, anf. 43) vilket tyder på en tydlig avsäkerhetisering och att de inte är oroliga över situationen i närområdet.

Sammanfattningsvis bejakar och representerar man ett hot under 2014, men det skiftas inte till ett akut problem med auktoritativ deklARATION av hot till det berörda objektet. Utifrån det säkerhetspolitiska spektrat hade man således kunnat placera år 2014 som till viss del säkerhetiserat. Den säkerhetspolitiska frågan om ett svenskt medlemskap i NATO lyfts inte över

resterande politik, men det representeras fortfarande som ett existerande hot som kräver beslut och behandling från stat.

4.3 2022

Den 30e november 2021 uppger Magdalena Andersson i regeringsförklaringen att

Den militära alliansfriheten tjänar vårt land väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Sverige ska inte söka medlemskap i Nato. Sverige kommer inte att stå passivt om en katastrof eller ett angrepp drabbar ett annat land i Norden eller i EU och vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om vi själva drabbas. (Regeringsförklaring 2021).

Andersson uttrycker även att hon fördömer Rysslands militära aggression mot Ukraina. Statsministern menar att “Vår tids största utmaningar – klimatet, pandemin, värnandet av demokratin – hanteras bäst genom multilateralt samarbete, med utgångspunkt i folkrätten och FN-stadgan.” (Regeringsförklaring 2021). Här representeras och bejakas alltså problemet vilket enligt Köpenhamnskolan är en indikation på säkerhetsisering.

I Socialdemokraternas utrikesdeklaration år 2022, innan Rysslands invasion av Ukraina, beskriver Ann Linde säkerhetsituationen som allvarlig. Linde beskriver även Rysslands retorik och militär som konfrontativ och att detta är oacceptabelt. Rysslands aggression hotar kärnan i den europeiska säkerhetsordningen. Vidare uppges att “[v]ägen framåt för att minska spänningarna är fortsatt dialog och diplomati, men vi måste samtidigt förbereda oss på att Ryssland kan välja en annan väg” (Regeringen 2022, s.1). Utrikesministern påpekar även att “Rätten att göra egna säkerhetspolitiska val är nyckeln till vår säkerhet.” (Regeringen 2022, s.1). Därav önskar regeringen inte att ansöka om ett Natomedlemskap och upprepar att alliansfriheten bevarar stabilitet och att den tjänar oss väl. Ann Linde berättar att Sverige byggt upp ett försvarspolitiskt säkerhetsnätverk sedan 2014 men att

Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Vi ska därför kunna ge och ta emot stöd, såväl civilt som militärt.

Men det är vi som bestämmer med vilka vi samarbetar och hur detta samarbete ser ut – i fredstid, i kris och i krig. (Regeringen 2022, s.2).

Även här representeras problemet, men denna gång som ett redan existerande hot. Den 1a mars 2022 framför Magdalena Andersson ett tal till nationen där hon talar om den säkerhetspolitiska situationen som mycket allvarlig. Andersson menar att om Ryssland lyckas ta över Ukraina kommer det att “öppna upp för snarlika krav på andra länder” (Regeringskansliet 2022). Den beväpnade attacken mot Ukraina är mer än så, “det är en attack mot varje lands rätt att själv bestämma sin framtid” (Regeringskansliet 2022). Ryssland hotar internationell säkerhet. Därför vill Sverige tillsammans med EU ställa sig bakom Ukraina. Andersson uttrycker att hon är medveten om att en stor del av befolkningen undrar ifall detta innebär att även Sverige har blivit en måltavla för Ryssland. Statsministerns slutsats är att vi måste hjälpa Ukraina, “Deras försvar

av sina gränser är ett försvar av alla länders gränser och av det skydd som folkrätten ger alla världens länder.” (Regeringskansliet 2022). Hon påpekar vidare att

Säkerhetsläget i Sveriges närområde har försämrats sedan flera år tillbaka. Nu skärps det ytterligare.

Vi befinner oss inte under direkt hot om väpnat angrepp mot Sverige. Däremot har hotbilden ökat. (Regeringskansliet 2022).

Sverige är emellertid en måltavla för desinformation och påverkanskampanjer från Ryssland. Regeringen vill nu öka Sveriges försvar och uppger att

Det är uppenbart att takten nu måste öka. Därför meddelar jag att regeringen kommer att ta initiativ för ytterligare resurstillskott till totalförsvaret. Sveriges försvarsförmåga behöver stärkas. Upprustningen tidigareläggas.

Sverige ska ha ett starkt försvar. Ett totalförsvar av svenska folket och för svenska folket. (Regeringskansliet 2022).

Problemet skiftas här inte till något extremt akut, men det representeras som ett redan existerande hot som kräver specifika behov såsom att öka Sveriges försvar.

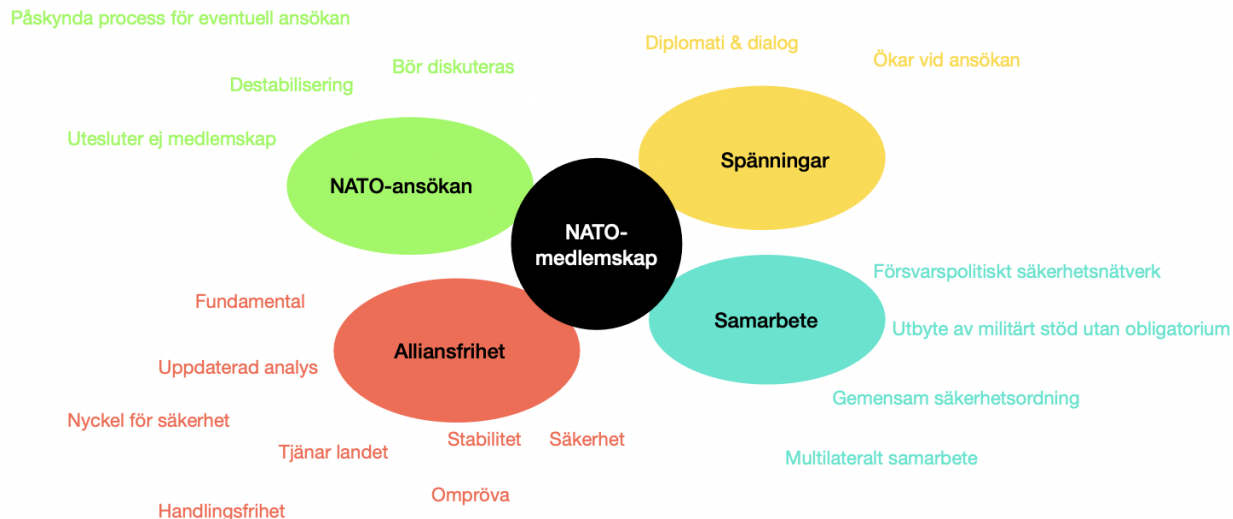
Socialdemokraterna skrev på sin hemsida att de kvarstår vid sin ståndpunkt i Natofrågan och uttrycker att “Den militära alliansfriheten är ett fundament i Sveriges säkerhetspolitik.” (Socialdemokraterna 2022). Den ger också handlingsfrihet som bidrar till stabilitet och Sverige ska därför inte ansöka om ett medlemskap. Hemsidan med detta citat hade uppdaterats senaste gången 03-04-2022, men har sedan dess uppdaterats den 16-05-2022 med ny information vilket återkopplas till i slutsatsen. (Socialdemokraterna 2022). Den 8e mars 2022 går Magdalena Andersson ut med regeringens syn på ett Natomedlemskap och uttrycker: ”Om Sverige skulle välja att skicka in en Nato-ansökan i det här läget skulle det ytterligare destabilisera den här delen av Europa” (Öhrn 2022). Ordvalet *destabiliserande* väckte stor uppmärksamhet internationellt. Vid en senare pressträff utvecklar hon sin syn på frågan: ”Den linje jag har fört fram under hela krisen är att det är viktigt att hålla huvudet kallt och ha en förutsägbarhet” (Öhrn 2022).

Matti Pesu, senior forskare vid Utrikespolitiska institutet i Helsingfors, skriver på twitter att Anderssons uttalande kan tolkas som en avrådan till NATO även om så inte är avsikten, i och med närmandet av en ansökan från Finland. Pesu skriver även att “Hennes kommentar visar att Finland möjliga Natoansökan kan bli en källa till friktioner mellan de två länderna.”(Holmström 2022). Charly Salenius-Pasternak som är ledande forskare vid Utrikespolitiska institutet i Helsingfors, berättar att det kan tolkas som att Sverige inte skulle stödja Finland i krig (Dahlström 2022). I en ledarartikel från Barometern-OT, som uttrycker sin politiska position (moderat) i artikeln, skriver att uttalandet sänder märkliga signaler till närstående Finland och Anderssons uttalande kan därför tolkas som en “svensk kritik av Finlands eventuella vägval”

(Hermansson 2022). De skriver även att statsministerns resonemang att ett medlemskap skulle destabilisera Europa är precis den bilden som Kreml vill sprida (Hermansson 2022).

Den 20 april 2022 uppger Magdalena Andersson, i SVT:s 30 minuter, att hon inte utesluter ett Natomedlemskap. Andersson berättar även att alliansfriheten tjänat oss väl men att man kan behöva göra en “uppdaterad analys”. Intervjuaren ifrågasätter om statsministern är villig att ändra alliansfriheten om det inte är det bästa för Sverige, varpå Andersson svarar “Självklart” (Wikén 2022). Här möter nu diskursen en rubbning som innebär en ny situation där tidigare förhållningssätt inte längre fungerar, vilket tvingar Socialdemokraterna att handla under nya omständigheter. Det säkerhetspolitiska läget kräver nu andra medel vilket gör att Socialdemokraterna behöver ta fram ett nytt sätt att formulera sin politik på, för att lyckas motivera en ny inställning till ett Natomedlemskap. Detta kan ur ett säkerhetsperspektiv tolkas som en indikator på säkerhetsförändring, då det innebär att fastställa att nya medel är nödvändiga och på så sätt bekräftar ett pågående hot.

Socialdemokraterna hade då ännu inte fattat något beslut i Natofrågan, men Ann Linde uppger i en artikel från 22-04-2022 att regeringen vill påskynda processen för eventuell ansökan. Niklas Karlsson, ordförande för S i Skåne till Sydsvenskan, uttalar sig om att frågan är komplex och att “Vi har stått för alliansfrihet under lång tid. Den har tjänat oss väldigt väl. Ska man då plötsligt byta uppfattning så krävs en rejäl diskussion på ett ärligt och öppet sätt” (Davidsson 2022). Partiet genomför nu en säkerhetspolitisk dialog för att diskutera innebörden av det förändrade säkerhetspolitiska läget (Socialdemokraterna 2022).

Figur 3.

I figuren ovan behålls samma nod för år 2022 som för tidigare år. De tecken som kopplas till elementen under detta år skiljer sig ofta åt vilket ger elementen en dubbel bemärkelse i många fall. Noden får därför inte en lika tydlig mening och innebörd.

Året inleds med att alliansfriheten har tjänat Sverige väl och skapar stabilitet, den är fundamental för utrikespolitiken. Den presenteras även som nyckeln till säkerhet, det vill säga

förmågan att kunna göra egna säkerhetspolitiska val och bedömelser. Senare sker en förändring hos Socialdemokraterna och det talas då om att partiet ska ompröva deras säkerhetspolitiska linje och kan behöva göra en uppdaterad analys när det kommer till alliansfriheten, som de också kan vara villiga att gå ifrån om läget kräver det. Tidigare har ett medlemskap inneburit ökade internationella spänningar, men år 2022 benämns nämnda spänningar av bland andra Ann Linde som något som kan minskas genom dialog och diplomati. I en intervju med Magdalena Andersson säger statsministern att ett medlemskap kommer att innebära en destabilisering av säkerheten, vilket fick stor uppmärksamhet. I början av året menar även partiet att hotet mot den gemensamma säkerhetsordningen bäst hanteras genom ett multilateralt samarbete, Sverige kan då både ge och ta emot stöd utan obligatorium. Senare framför statsministern att hon nu inte utesluter ett medlemskap i NATO, vilket kan tolkas som att partiet går ifrån sitt tidigare tydliga mål om en alleuropeisk säkerhetsgemenskap.

Under detta år genomför Socialdemokraterna en **säkerhetisering**. Detta mot bakgrunden att de hot som riktas mot landet representeras och bejakas, samt ses som ett redan existerande hot. Problemet kräver specifika medel för att hantera det, och dess betydelse lyfts över resterande politik. På spektrat placeras därför år 2022 på den sista delen på skalan vilket innebär att Socialdemokraterna säkerhetiserar ett Natomedlemskap och ett hot från Ryssland genom sin talhandling och diskurs.

5 Slutsats

Uppsatsens slutgiltiga diskussion ämnar illustrera och besvara den frågeställning som arbetet har utgått från: *Hur har Socialdemokraterna möjliggjort en ändring i deras säkerhetspolitiska diskurs under åren 1997, 2014 och 2022?*. Inledningsvis kan man konstatera att analysdelen, vars syfte var att se över den säkerhetspolitiska diskurs partiet respektive år, har klargjort att frågan om ett medlemskap har varit högst aktuell för partiet.

Under år 1997 har partiets uttalanden speglat en syn på problem som mindre akuta och säkerhetspolitiska frågor prioriteras inte högt upp på dagordningen. Man kan bedriva politik med vanliga politiska instrument och det är inte legitimt att hastigt hantera säkerhetspolitiska frågor. Mot denna bakgrund finner Socialdemokraterna därför ingen anledning till ett ansöka om Natomedlemskap, utan egna beslut kring försvar av territorium värderas högt. Sveriges före detta utrikesminister Lena Hjelm-Wallen diskuterar hot mot säkerheten i världen men syftar då till hot så som individers ekonomiska trygghet och välfärd. Politik kring nationell säkerhet är således något som inte berörs vidare och kräver därmed inte specifika medel för att hantera frågan.

År 2014 är däremot präglad av annekteringen av Krimhalvön. Detta innebär att det säkerhetspolitiska läget betraktas som osäkert, och Socialdemokraternas säkerhetspolitiska diskurs påverkas. Läget kräver därför ett ökat försvar och partiet uttrycker en satsning på försvarsmaktens resurser som en nödvändighet. Samtidigt som diskursen präglas av ett säkerhetiserande tal är partiet dock alltså tydliga med att ett medlemskap i NATO inte krävs.

Partiet uttrycker en tilltro till det befintliga säkerhetspolitiska systemet vilket innebär alliansfrihet som har tjänat Sverige väl vid tidigare internationella spänningar. På detta vis har partiets säkerhetsdiskurs kunnat möjliggöra en säkerhetspolitik där frågan inte görs akut, samtidigt som den tar plats på dagordningen och kräver behandling av staten.

Under år 2022 möter diskursen rubbningar i samband med Rysslands invasion av Ukraina då Socialdemokraterna tvingas att handla under nya omständigheter. I början av året för partiet en säkerhetspolitik som ligger i linje med tidigare år, men på grund av vårens händelser kan man urskilja en förändring i början av mars. Socialdemokraterna visar alltmer på en villighet att gå ifrån den fundamentala alliansfriheten och ser nu öppet på ett medlemskap i NATO. Här presenteras nu problemet med Rysslands aggression som ett redan existerande hot och som kräver specifika behov. På så sätt finns det nu belägg för att legitimera en eventuell ansökan till NATO. Under våren har Sveriges säkerhetspolitiska läge varit den mest omdiskuterade frågan och har därmed hamnat högst upp på Socialdemokraternas dagordning.

För att återknyta till vår huvudsakliga frågeställning är svaret på hur Socialdemokraterna möjliggjort en ändring i deras säkerhetspolitiska diskurs säkerhetisering respektive avsäkerhetisering. Genom sitt tal har partiet under våra tre valda år kunnat motivera en ändring i sin säkerhetspolitiska diskurs genom att benämna ett hot mot nationell säkerhet på olika sätt, och därmed legitimerat en annan inställning till åtgärder för partiets säkerhetspolitik. Analysdelen har illustrerat hur Socialdemokraterna har kunnat möjliggöra en förändring i sin säkerhetspolitik, utan att partiet har förändrat sin politiska ställning.

Vid arbetets slutskede har det Socialdemokratiska partiet nyligen nått beslutet att ansöka om Natomedlemskap, vilket exempelvis innebär att partiets egen hemsida som vi citerat under arbetets gång har uppdaterats med denna nya information. Som tidigare nämnts har arbetet präglats av en medvetenhet kring att ett Natomedlemskap är en aktuell och pågående fråga, och att ett ställningstagande kan nås inom snar framtid. Uppsatsen i fråga har intresserat sig för hur partiets diskurs har förändrats under år 1997, 2014 och 2022 vilket innebär att se till hur man lyckats hitta nya sätt att formulera sin politik på. Eftersom denna uppsats saknar ett tillräckligt brett tidsspann och omfång kan partiets framtida förda diskurs om säkerhetspolitik inte analyseras vidare. Vi öppnar däremot upp för och ser fram emot vidare studier om Socialdemokraternas säkerhetspolitiska diskurs i och med dess nya politiska ställningstagande i Natofrågan, och inväntar vidare intressant forskning.

6 Referenser

Offentligt tryck

Beslut 2015/16:UFöU4. Samförståndsavtal om värdlandsstöd. [Elektronisk]

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/samforstandsavtal-om-varldlandsstod_H301UF%C3%B6U4. Hämtdatum: 2022-05-12

Försvarsdepartementet, 2013. *Försvarspolitiskt samarbete – effektivitet, solidaritet, suveränitet*. [Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/49bb69/contentassets/be336974c73f4664b88c57871b9b85ec/fo-2013-b-forsvarspolitiskt-samarbete-effektivitet-solidaritet-suveranitet>. Hämtdatum: 2022-04-28

Interpellation 2014/15:569. Interpellationsdebatt 26 maj 2015. [Elektronisk]

https://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/interpellationsdebatt/sveriges-sakerhetspolitik_H210569. Hämtdatum: 2022-05-07

Regeringsförklaring avgiven av statsminister Magdalena Andersson, 30 november 2021.

[Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/tal/2021/11/regeringsforklaring-avgiven-av-statsminister-magdalena-andersson/>. Hämtdatum: 2022-04-28

Prot. 1997/98:65. Riksdagens protokoll 11 februari 1998. [Elektronisk]

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/protokoll/riksdagens-snabbprotokoll-19979865-onsdagen-den_GL0965. Hämtdatum: 2022-04-15

Prot. 1997/98:34. Riksdagens protokoll 26 november 1998. [Elektronisk]

<https://data.riksdagen.se/fil/64156DF9-4CD5-4F33-80EB-80BFF474F2DD>. Hämtdatum: 2022-04-23

Prot. 2014/15:58. Riksdagens protokoll 11 februari 2015. [Elektronisk]

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/protokoll/protokoll-20141558-onsdagen-den-11-februari_H20958. Hämtdatum: 2022-04-24

Regeringsförklaringen 16 september 1997. [Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/1997/09/regeringsforklaringen-16-september-1997/>. Hämtdatum: 2022-04-16

Regeringsförklaringen 3 oktober 2014. [Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2014/10/regeringsforklaringen-3-oktober-2014/>. Hämtdatum: 2022-04-13

Regeringen, 2022. *Utrikesdeklarationen 2022*. [Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/tal/2022/02/utrikesdeklarationen-2022/>. Hämtdatum: 2022-04-25

Regeringskansliet, 2022. *Statsminister Magdalena Anderssons tal med anledning av Rysslands väpnade angrepp på Ukraina*. [Elektronisk]

<https://www.regeringen.se/tal/2022/03/statsminister-magdalena-anderssons-tal-till-nationen/>. Hämtdatum: 2022-04-16

Skr. 1997/98:29. Regeringens skrivelse 9 oktober 1997. [Elektronisk]

<https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skr/euro-atlantiska-partnerskapsradet-och-det-GL0329>. Hämtdatum: 2022-04-22

E-Böcker

Balzacq, T. (2011) *Securitization theory*. [Elektronisk resurs] : how security problems emerge and dissolve. Milton Park, Abingdon, Oxon ; New York : Routledge, 2011 (PRIO New Security Studies).

Buzan, B., Wæver, O. and Wilde, J. D. (1998) *Security : A new framework for analysis*. Boulder, Colorado : Lynne Rienner.

Collins, Alan. (2016). *Contemporary Security Studies*. 4e uppl., Oxford. [Elektronisk]
https://books.google.se/books?hl=sv&lr=&id=-n7CwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA70&dq=constructivism+security&ots=bfsJFuqFVS&sig=xKtwQGewdEM5dbDmOs4fZP4AQ8g&redir_esc=y#v=onepage&q=constructivism%20security&f=false.

Eriksson, Johan, 2004. *Kampen om hotbilden: rutin och drama i svensk säkerhetspolitik*. Stockholm: Santérus Förlag

Johnstone, Barbara. (2018). *Discourse analysis*. 3e uppl., Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.[Elektronisk]
https://books.google.es/books?hl=sv&lr=&id=8M5KDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR3&dq=discourse+analysis&ots=NgHt0_JPmX&sig=lsQjm9ZLSpU44TJwEYOmRvynFkk&redir_esc=y#v=onepage&q=discourse%20analysis&f=false

Vuori, Juha A. 2017 [2011]. "Constructivism and securitization studies" i Balzacq, Thierry och Dunn Cavelt, Myrienne (red.). *Routledge handbook of security studies*. New York: Routledge, s.64-75

Waever, Ole, 1995. "Securitization and Desecuritization" i Lipschultz, Ronnie D (red.). *On security*. New York: University Press. Kapitel 3
<https://www.libraryofsocialscience.com/assets/pdf/Waever-Securitization.pdf>

Artiklar i tidsskrifter

Williams, Michael C., 2003. " Words, images, enemies: Securitization and international politics ", *International Studies Quarterly* Volume 47, Issue 4, December 2003, ss. 511–531. [Elektronisk]
<https://doi.org/10.1046/j.0020-8833.2003.00277.x>

Ydén, K, Petersson, M & Berndtsson, J (2019). Sweden and the issue of NATO membership: exploring a public opinion paradox. *Defence Studies*, ss 1-18. Volym 19. [Elektronisk]
<https://doi.org/10.1080/14702436.2019.1568192>

Tidningsartiklar

Davidsson, Maria - TT, 2022. "Svenska Socialdemokraterna möts för att diskutera Natomedlemskap". *HBL*. Nyhetsartikel. 2022-04-22. [Elektronisk]
<https://www.hbl.fi/artikel/svenska-socialdemokraterna-mots-for-att-diskutera-natomedlemskap/>.

Hermansson, Thomas, 2022. "Destabiliserande Natoresonemang", *Barometern-OT*, Tidningsartikel. 2022-03-09. [Elektronisk].
<https://www.barometern.se/ledare/destabiliserande-natoresonemang-b470152b/>

Holmström, Mikael, 2022. "Finländsk kritik mot Anderssons Natouttalande", *Dagens nyheter*, Nyhetsartikel. 2022-03-09. [Elektronisk].
<https://www.dn.se/sverige/finlandsk-kritik-mot-anderssons-natouttalande/>

Holmström, Mikael, 2014. "Rödgrön splittring om Natoavtal", *Svenska Dagbladet*, Nyhetsartikel. 2014-08-27. [Elektronisk].
<https://www.svd.se/a/7cba93c8-e647-35a2-9ee9-3327d50ae65d/rodgron-splittring-om-natoavtal>

Lindgren, Linus, 2022. "Socialdemokraterna står fast: Nej till Nato", *Omni*, Nyhetsartikel. 2022-03-08. [Elektronisk]
<https://omni.se/socialdemokraterna-star-fast-nej-till-nato/a/mrdoeO>

Wikén, Erik, 2022. "Magdalena Andersson öppnar för Natomedlemskap: Utesluter inget", *SVT Nyheter*, Nyhetsartikel. 2022-03-30. [Elektronisk].
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/magdalena-andersson-oppnar-for-natomedlemskap-utesluter-ingenget>

Öhrn Linda, 2022. "Magdalena Andersson om Nato: Viktigt att hålla huvudet kallt", *Dagens industri*, Tidningsartikel . 2022-03-09. [Elektronisk]
<https://www.di.se/nyheter/magdalena-andersson-om-nato-viktigt-att-halla-huvudet-kallt/>

Böcker

Bergström, Göran - Boréus, Kristina, 2005. "Diskursanalys" i Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt*. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Ekström, L. & Begrström G (2019). "Tre diskursanalytiska inriktningar." I Bergström, G & Boréus, K. (red). *Textens mening och makt*. 4e uppl. Lund: Studentlitteratur ss. 253-301

Reus-Smit, Christian, 2013. "Constructivism" i Burchill, Scott & Linklater, Andrew (red.), 2013. *Theories of International Relations*. 5:e uppl. Basingstoke: Palgrave Macmillan, ss. 217-240.

Hemsidor

Socialdemokraterna, 2014. *Valmanifest*. [Elektronisk]
<https://www.socialdemokraterna.se/download/18.12ce554f16be946d04640800/1568881613666/valmanifest-2014.pdf>. Hämtdatum: 2022-05-01

Socialdemokraterna, 2014. *Folk och försvar*. [Elektronisk]
<https://www.socialdemokraterna.se/vart-parti/vara-politiker/statsrad/stefan-lofvens-tal/folk-och-forsvar-2014>. Hämtdatum: 2022-05-02

Socialdemokraterna, 2022. *Nato*. [Elektronisk].

<https://www.socialdemokraterna.se/var-politik/a-tillo/nato#0>. Hämtdatum 2022-05-05.

Socialdemokraterna, 2022. *Datum för Socialdemokraternas säkerhetspolitiska dialoger*.

[Elektronisk]

<https://www.socialdemokraterna.se/nyheter/nyheter/2022-05-04-datum-for-socialdemokraternas-sakerhetspolitiska-dialoger>. Hämtdatum: 2022-05-16.